

Til RME
v/Ove Flataker

Stavanger 26.03.2020

Oppsummering fra KS Bedrift Energi etter status- og innspills møte 26.03.2020

Innledningsvis skal vi takke for initiativ til bransjemøte om utfordringsbildet for kraftbransjen i koronasituasjonen. RMEs forslag til agenda gav et godt utgangspunkt for felles forarbeid samtidig som møtet gav rom for å ta opp andre vesentlige innspill. Som avtalt skal vi oppsummere de hovedpunktene som ble tatt opp fra KS Bedrift. Dette følger av statusbeskrivelser og innspill fra våre medlemmer:

1) Til administrative og praktiske oppgaver

Vi vet per i dag ikke hvilken utvikling koronasituasjonen vil ta fremover. Imidlertid forstår vi at det forventes at det blir verre – det vil si økt akutt sykdom – før det vil bli bedre. Dette kan ta uker eller måneder og myndigheter og virksomheter må derfor planlegge i flere tidsdimensjoner, både kortsiktig og langsiktig. Det medfører et behov for at fokus holdes på de viktigste oppgavene knyttet til helse og beredskap. Vi ber om NVE og RME direkte eller indirekte særlig retter oppmerksomheten mot følgende punkter:

- a. *Minimere unødig rapportering samt redusere eller stoppe smittekontaktpunkter, som hjemmebesøk.* Vi har i dag gode tilbakemeldinger knyttet til at RME viser forståelse for dette, men som omtalt i møtet er det eksempler på at andre etater ikke har samme praksis.

Spørsmålet er da om NVE kan bidra til koordinerende tiltak/praksis på tvers av myndigheter. I tillegg ser vi nytten av at anbefalinger og retningslinjer blir publisert på NVEs sider slik at virksomheter kan bruke dette som felles referansepunkt

- b. *Forlenge frister for større oppgaver som ikke er strengt nødvendige.* Her har RME vist til clean-up for AMS. Vi vil også nevne det gamle kravet om delte databaser, samt ferske krav om rendyrking av nettselskapet merkenavn og profil. Rent praktisk vil dette kunne være en unødvendig belastning i den situasjonen vi er i.
- c. *Utvise smidighet ved behov for fristutsettelse.* Våre medlemmer arbeider mot rapporteringsfrister for årsregnskap og eRapp slik disse nå er satt. Her forutsettes det for enkelte at regjeringen sikrer adgang til digital saksbehandling, slik det nå er foreslått i høringsutkast denne uken. Imidlertid må det tas høyde for at situasjonen kan endre seg om noen måneder enten dette er av praktiske eller helsemessige årsaker. Imøtekommenhet og enkle prosesser for å søke dispensasjon fra frister vil da være viktig.
- d. *Utsett tidstyver.* Mange selskap i bransjen står overfor flere tilpasninger som vil kreve ressurser i form av personell, oppmerksomhet og tid. Delte databaser er en svært aktuell kandidat der flere virksomheter ser det problematiske med å bruke ressurser på dette midt i en koronasituasjon. Det er derfor ønskelig at fristen utsettes. For temaene nevnt i både punkt b og d er det pr i dag vanskelig å si hva den nye fristen bør være. Det vil avhenge av sykdomsbildet framover, men vi mener det kan være fornuftig å utsette fristen med 1 år, jfr argumentasjonen i møtet i dag om clean-up for AMS.

Tilsvarende er det et ønske at det nå ikke må brukes tid på arbeidet som følge av selskapsmessig og funksjonelt skille. Vi er innforstått med at dette er innenfor OEDs virkeområde, men ber om at RME tar opp muligheten for utsettelse av ikrafttredelse slik at dette arbeidet kan nedprioriteres de neste månedene for utsatte selskap.

2) **Finansielle og økonomiske utfordringer knyttet til koronasituasjonen:**

Alle virksomheter i kraftbransjen rapporterer om betalingsutfordringer. Både nettselskap og kraftleverandører uttrykker bekymring. Hvor omfattende dette er vil variere da enkelte bransjer og kunder er særlig berørt. Hemsedal er i så måte et godt eksempel der næringslivet foreløpig har estimert et tap på 400 millioner knyttet til den første perioden med stengning av turist- og hyttetraffikk. Overordnet forventes det at svært mange kunder vil bli berørt. Spørsmålet som er tatt opp av RME er – hva gjør bransjen for å forberede seg til dette, og hva kan myndighetene gjøre:

For det første – det aller viktigste tiltaket vil være at kundene settes i en situasjon der de er i stand til å gjøre opp regninger fortløpende. Statens virkemiddelapparat bør derfor i første rekke rettes mot dette, enten det er næringsstøtte for virksomheter – eller rask saksbehandling i NAV knyttet til dagpengeordning og sosiale stønader.

Subsidiært må selskap og myndigheter forberede seg for en situasjon der kunder får betalingsvansker. I et kortsiktig perspektiv rapporteres det om flere tiltak som er igangsatt hos selskapene. Dette gjelder alt fra rutiner for betalingshenstand til nedsettelse av nettleie. Over tid er imidlertid dette ikke tilstrekkelige og det anmodes om myndighetstiltak. Enkelte av disse er allerede tatt opp av KS Bedrift, som innføring av en målrettet garantiordning, gjerne koblet mot særskilte næringer. Vi viser til redegjørelse i møte for hvordan denne kan virke.

Norsk næringsliv står nå i en vanskelig situasjon og våre medlemmer rapporterer om behov og ønske om imøtekommenhet og dialogbaserte løsninger. Kraftomsettere og nettselskap er i en litt ulik posisjon her. Førstnevnte er i dag i en svært vanskelig situasjon med få virkemidler. Oppsigelse av kunder og overføring til leveringsplikt gjør ikke annet enn å flytte problemet over til nettselskapet. Sistnevnte har et tvangsmiddel i form av stenging. Det å kutte strømmen er likevel en absolutt siste utvei. Samtidig er behandlingen av krav og tap i konkurs en betydelig usikkerhetsfaktor. Her vil vi derfor ta opp to tilnærminger som også kan og bør vurderes:

- **For nettselskap:** Utvidet tapsfradrag innen inntektsrammemodellen. Slik vi ser det i dag er ikke – og forventes ikke – tapssituasjonen å være lik for alle selskap. Muligheten for å få 100% tapsfradrag i en «koronaperiode» vil derfor være en mulig måte å sikre full dekning for alle berørte nettselskap. Dette vil også kunne virke beroligende overfor banker og andre skulle det komme til en utfordrende likviditetsmessig situasjon for nettselskapene.
- **For kraftomsetter og nettselskap:** Utestående fordringer knyttet til strøm blir klassifisert som fortrinnsberettiget. Dette er et innspill som vi ikke har lansert i møtet – men som vi likevel tillater oss å spille inn også til RME for dialog med rette myndighet. Strøm er en grunnleggende forutsetning for drift av virksomheter. Kraftselskapene kan imidlertid ikke bære risikoen alene og over tid for utestående tap. Spørsmålet er om risikoen i stedet kan reduseres ved en midlertidig klassifikasjon som fortrinnsberettiget fordring, jf Dekningsloven § 9-4, og dermed i praksis gis like prioritet som statens egne krav på skatt og avgifter. Det skal legges til at dette vil kunne gjelde for krav som ikke er omfattet av en eventuell garantiordning som er den primært foretrukne løsningen.

Av andre problemstillinger tok vi også opp behandling av KILE. Noen selskap er bekymret for konsekvensene av ekstremvær i en situasjon med stort sykefravær på grunn av Koronaviruset. Dette gjelder både i Nord-Norge hvor vinteren langt ifra er over og i områder med store snømengder hvor noen frykter storflom. KS Bedrifts forslag er at RME vurderer om det kan gis «amnesti» for KILE kostnader i ekstremsituasjoner i en nærmere definert Koronaperiode.

Avslutningsvis skal vi gi honnør for god møteform, både i forberedelse og gjennomføring og ser fram til å fortsette en god dialog i kommende møter.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland
Direktør
KS Bedrift Energi